

Statenvoorstel

Vergaderdatum GS: 23 april 2024

Portefeuillehouder: Leeuwen van

Uiterlijke beslistermijn: 1 juli 2024

Documentnummer: PZH-2024-851399719

Vergadering

Juni 2024

Nummer

7657

Onderwerp

Dertiende wijziging Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden en Provinciale Staten (PS) in relatie tot hun gemeenschappelijke regelingen te versterken.

Een aantal van deze wijzigingen is op 1 juli 2022 direct in werking getreden, maar een ander deel zal voor 1 juli 2024 verwerkt moeten worden in alle gemeenschappelijke regelingen, waaronder in de Gemeenschappelijke regeling (GR) van de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH). Daartoe dient het voorliggende besluit tot dertiende wijziging van de GR. Dit vergt besluitvorming in twee stappen. Het Algemeen Bestuur (AB) van de ODWH legt een besluit voor aan haar deelnemers, de colleges van B&W van de gemeenten in West-Holland en van Gedeputeerde Staten (GS) van Zuid-Holland, die vervolgens een zienswijze vragen aan hun vertegenwoordigende organen, te weten de gemeenteraden en Provinciale Staten. Na verwerking van de zienswijzen legt het AB een definitief besluit voor aan de colleges. De colleges kunnen alleen instemmen met toestemming van hun vertegenwoordigende organen. PS kunnen die toestemming slechts onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (art. 51, vierde lid, Wgr).

Inhoud provinciale zienswijze

De ODWH heeft 31 oktober 2023 de ontwerpregeling dertiende wijziging GR ODWH aan de raden en staten verzonden voor een zienswijze. Op 13 december 2023 hebben PS een zienswijze gegeven op de ontwerpregeling (Statenbesluit 7610). Het AB heeft de zienswijzen deels verwerkt in het nu voorliggende wijzigingsbesluit. De toelichting bij het wijzigingsvoorstel (bijlage 4) verduidelijkt op welke onderdelen de tekst van de GR aanpassing behoeft en hoe de ingekomen zienswijzen zijn verwerkt.

De zienswijze van PS is op de volgende punten niet (volledig) gevolgd:

1. Openbare stukken en Verantwoordings- en informatieplicht

De wensen en bedenkingen van de provincie zijn deels overgenomen. In gevallen waar geen overname heeft plaatsgevonden, is toegelicht dat een vergelijkbare tekst elders in de GR of in de Nota P&C is of zal worden opgenomen.

2. Begrotingscyclus

PS hebben ook verzocht om de huidige begrotingscyclus te handhaven, maar de ODWH heeft besloten deze zienswijze niet over te nemen. De ODWH geeft aan dat in de GR de wettelijke termijnen worden gehanteerd. Daarnaast wordt in de Nota P&C aangegeven hoe deze termijnen worden ingevuld. Het AB houdt vast aan de huidige begrotingscyclus, waarbij de ontwerpbegroting in het AB wordt behandeld voor het zomerreces.

3. Samenstelling AB (artikel 7)

PS hebben aangegeven artikel 7 ongewijzigd te willen laten, dat wil zeggen 2 AB-leden per deelnemer en geen vermindering naar één AB-lid per deelnemer. De redenen hiervoor zijn dat:

- de provincie Zuid-Holland uitgaat van functiescheiding en het twee-paar-ogen-principe: de specifieke inbreng van provinciale belangen en werkwijze vereist dat de provincie zowel vanuit de beleidsinhoud (VTH-taken en milieubeheer) als vanuit eigenaarschap bestuurlijk vertegenwoordigd is in het AB.
- Door het verminderen van het aantal AB-leden (voor alle deelnemers) niet meer elke DB-samenstelling mogelijk was bij gelijkblijvende berekening van de stemverhouding.

In het AB ODWH van 11 maart 2024 is over de zienswijzen gesproken. De provinciale vertegenwoordigers hebben (nogmaals) de zienswijzen van de provincie uitgelegd. Ook is aangegeven dat duidelijk was dat de gewenste vermindering van het aantal AB-leden in strijd is met de provinciale financiële verordening.

Het GR-artikel inzake het aantal AB-leden kan bij meerderheid van stemmen worden aangepast en de provincie stond alleen in haar standpunt (zie bijlage 0 voor een uitgebreide uitleg). Het AB ODWH heeft bij meerderheid besloten om het GR artikel aan te passen en het aantal AB-leden per deelnemer naar 1 te brengen. Met name voor de kleine gemeenten is het moeilijk of onmogelijk om twee leden en twee plaatsvervangers voor het AB te leveren. Alleen wethouders mogen immers benoemd worden. Ook de grote deelnemers (Noordwijk en Leiden) kunnen zich vinden in de vermindering om de bestuurlijke drukte te verminderen. In de praktijk was er maar een van de 2 AB-leden aanwezig, wat regelmatig leidde tot problemen met het quorum.

Het AB ODWH onderkent dat hierdoor ook de berekening van de stemverhouding moet worden aangepast. Daarom is in dezelfde vergadering een voorstel voor de wijziging van de berekening van de stemverhouding behandeld. Dit voorstel is verwerkt in de veertiende wijziging en inmiddels voor een zienswijze aangeboden aan alle deelnemers (Zie Statenvoorstel PZH-2024-851524952).

Voorstel

De ODWH vraagt PS toestemming te verlenen aan GS om in te stemmen met het nu voorliggende dertiende voorstel tot wijziging van de GR. Voorgesteld wordt toestemming te verlenen voor de voorliggende dertiende wijziging van de GR ODWH

Motivering voorstel:

De punten waar de ODWH onze zienswijzen niet (volledig) heeft gevolgd zijn niet dusdanig dat toestemming moet worden onthouden. Wel merken wij ten aanzien van het punt 3, inzake het verminderen van het aantal AB-leden op dat de provinciale zienswijze was gebaseerd op het uitgangspunt van functiescheiding, zoals vastgelegd in artikel 4.31, lid 2, van de Financiële verordening Zuid-Holland 2021.

Het voorstel van de ODWH is naar de letter in strijd met het artikel. De verordening kent echter niet de mogelijkheid om af te wijken van een bepaling indien het belang van de provincie een andere invulling vergt dan destijds bij het opstellen van de verordening is voorzien (hardheidsclausule). Juist als het gaat om de samenwerking met andere partijen, zowel verbonden partijen als de andere deelnemers in verbonden partijen, is een zekere mate van flexibiliteit nodig. De wereld om ons heen verandert dagelijks en regelgeving hobbelt daar per definitie achteraan. Om die reden zal een voorstel worden voorbereid om een hardheidsclausule¹ toe te voegen aan paragraaf 4.6 van de Financiële verordening Zuid-Holland 2021.

GS passen echter het uitgangspunt van de functiescheiding van de rollen tussen opdrachtgever en eigenaar altijd toe als het gaat om verbonden partijen. Dat wil zeggen dat alle beslissingen in nauw overleg tussen gedeputeerde M. Stolk (verantwoordelijk voor het opdrachtgeverschap aan de OD's) en gedeputeerde M. van Leeuwen (verantwoordelijk voor het eigenaarschap van de OD) worden voorbereid en afgestemd. Die werkwijze verandert niet als de voorgestelde wijziging in werking treedt. Met andere woorden GS passen feitelijk het uitgangspunt toe en handelen in de geest van het uitgangspunt. Daarom kan hiermee worden ingestemd. Het belang van de samenwerking in deze regio heeft hierbij ook een belangrijke rol.

Door toestemming te geven aan GS om in te stemmen met de voorgestelde wijzigingen kan de ODWH tijdig (voor 1 juli 2024) uitvoering geven aan het doorvoeren van de wijzigingen op grond van de Wgr.

Provinciale AB-vertegenwoordiging na inwerkingtreding 13^e wijziging GR

Naar aanleiding van de dertiende wijziging van de GR van de ODWH zullen de deelnemers duidelijkheid moeten geven over hun AB-leden en hun plaatsvervangers. Het AB wijst vervolgens, indien nodig, de DB-leden aan uit de benoemde AB-leden. Alleen gedeputeerden en wethouders kunnen lid zijn van het AB respectievelijk DB.

Binnen de provincie is het de bevoegdheid van GS om AB-leden aan te wijzen bij de ODWH. Gedeputeerde M. Stolk (met als plaatsvervanger F. Zevenbergen) is momenteel samen met gedeputeerde M. van Leeuwen (met als plaatsvervanger J. Baljeu) aangewezen als AB-lid. (Besluit GS 5 september 2023, PZH-2023-837074152). Aan GS zal worden voorgesteld om dit te wijzigen in M. Stolk met als plaatsvervanger M. van Leeuwen. In de praktijk functioneert dit al zo.

¹ Bedoeld wordt een bepaling in de Financiële verordening waardoor het mogelijk is af te wijken van een bepaling in paragraaf 4.6 in het geval dat dit een betere invulling geeft aan het provinciale belang met inachtneming en eerbiediging van de provinciale principes en uitgangspunten.

Proces

Het besluit tot vaststelling van de dertiende wijziging van de GR vereist toestemming van de raden en staten. De raden en staten hebben maximaal 13 weken om te beslissen over deze toestemming vanaf het moment van verzending van het voorlopige besluit door het college.

Na het besluit van de raden en staten besluiten de colleges op het voorstel tot de dertiende wijziging van de GR ODWH. De ODWH heeft verzocht om het wijzigingsbesluit vóór 1 juli 2024 vast te stellen.

Procedure

Sinds 2015 hoeven de deelnemers niet meer ieder afzonderlijk het wijzigingsbesluit bekend te maken. Bekendmaking van het wijzigingsbesluit geschiedt nu enkel en alleen door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door hiervan kennis te geven in het Provinciaal Blad. Met deze bekendmaking is voor eenieder duidelijk op welk moment de wijziging van de gemeenschappelijke regeling in werking treedt.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 23 april 2024, met het besluitnummer PZH-2024-851399719;

Gelet op:

Artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regeling;

Artikel 42 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland;

Besluiten:

Toestemming te verlenen aan Gedeputeerde Staten voor het vaststellen van de dertiende wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland, conform bijgevoegd wijzigingsbesluit.

Den Haag, 12 juni 2024

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Griffier
Drs. B.S.M. Sepers

Voorzitter
drs. J. Smit

Bijlagen:

1. Detail informatie GR wijziging inzake aantal AB-leden
2. Aanbiedingsbrief ODWH
3. Voorstel 13de wijziging GR ODWH besluitvorming colleges
4. Toestemming raad en PS 13de wijziging GR ODWH
5. Reactie op zienswijzen GR ODWH
6. Wijzigingstabel GR ODWH
7. Geconsolideerde GR ODWH 13de wijziging
8. Brief GS aan ODWH

Den Haag, 23 april 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

Secretaris
drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Voorzitter
drs. J. Smit